

ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนดนตรีของวง ออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

FACTORS AFFECTING THE DEVELOPMENTAL PROCESSES OF MUSIC INSTRUCTION OF YOUTH ORCHESTRAS IN THAILAND

เศรษฐพงษ์ จรรย์ารยชน / SETHAPONG JANYARAYACHON

นิสิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
GRADUATE STUDENT IN THE MASTER'S PROGRAM IN DIVISION OF MUSIC
EDUCATION, FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY

ณรุทธ์ สุธงจิตต์ / NARUTT SUTTACHITT

สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DIVISION OF MUSIC EDUCATION, DEPARTMENT OF ART, MUSIC AND DANCE
EDUCATION, FACULTY OF EDUCATION, CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) วงออร์เคสตราเยาวชนจำนวน 4 วง ได้แก่ วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา และวงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร 2) ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวกับวงออร์เคสตรา ได้แก่ ผู้จัดการวงดนตรีเยาวชน วาทยากร ครูผู้อบรม และนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชนรวม 4 วง เป็นจำนวน 16 คน เครื่องมือวิจัยได้แก่ 1) แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร 2) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามลักษณะของข้อมูลได้แก่ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และตีความเชิงบรรยาย 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการจำแนกประเภทเปรียบเทียบข้อมูล ตีความข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย และการสร้างทฤษฎีฐานราก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การก่อตั้ง วัตถุประสงค์ และประเภทของวง จากการศึกษพบว่าวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงมีบริบทของการก่อตั้งที่แตกต่างกัน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือการพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านดนตรี ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนจะมีความแตกต่างกันไปตามเป้าหมายด้านความเป็นเลิศของผู้เรียนในแต่ละวง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย ประกอบด้วย 4 ปัจจัยหลัก คือ 1) ด้านครูผู้สอน พบว่าครูผู้ฝึกอบรมแต่ละวงมีคุณสมบัติและประสบการณ์คล้ายคลึงกัน ทั้งนี้วาทยากรเป็นผู้มีบทบาทในการสอนซึ่งมีความสำคัญในกิจกรรมและการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน ครูผู้ฝึกอบรมมีบทบาทภายใต้บริบทของการทำงานของวาทยากร โดยมีหน้าที่ช่วยให้การดำเนินการฝึกซ้อมของวาทยากรมีความราบรื่นยิ่งขึ้น 2) ด้านผู้เรียน พบว่าความแตกต่างในเชิงทักษะด้านดนตรีของผู้เรียนในแต่ละวงมีบทบาทสำคัญต่อการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนและการกำหนดสาระการเรียนรู้ 3) ด้านสาระการเรียนรู้ พบว่ามีความสัมพันธ์โดยตรงกับทักษะของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน 4) บริบททางการเรียนการสอน ประกอบด้วย กระบวนการบริหาร งบประมาณ สภาพแวดล้อมการสอน และการวัดประเมินผล พบว่าประเด็นด้านงบประมาณเป็นปัจจัยที่สำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรม

¹ รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

วงออร์เคสตราเยาวชน

ปัจจัยทั้งสี่ด้านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนที่ต่างกันออกไปตามบริบทและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียนของแต่ละวง โดยมีการจัดการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา

คำสำคัญ: วงออร์เคสตราเยาวชน, ดนตรี, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนา, การเรียนการสอน

Abstract

This research aims to: 1) explore history and development of youth orchestras in Thailand; and 2) analyse factors affecting the developmental processes of music instruction of youth orchestras in Thailand. The samples include: 1) four youth orchestras, namely Thai Youth Orchestra, Siam Sinfonietta, Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra, and Silpakorn Summer Music School Orchestra; and 2) sixteen experts, four from each orchestra, holding major roles, including orchestral managers, conductors, artist faculties and former members of the orchestras. Research instruments were comprised of: 1) data collecting and analysis forms; and 2) interview forms for the orchestra experts. Methods of analysis were conducted in accordance with data specifications: 1) frequency distribution and descriptive interpretation were employed for quantitative data; and 2) content analysis (data category, comparison, interpretation and induction) and grounded theory were employed for qualitative data. Data analysis revealed factors affecting the developmental processes of music instruction of youth orchestras in Thailand.

Results indicated as follows:

1. History and development of youth orchestras in Thailand were explored in three main points, namely foundation of the orchestras, their objectives, and categories. The study showed that although youth orchestras in Thailand were founded on different context, all of them shared their aims at developing musical skills of their member. However, their musical instructions may be varied depending on the expected levels of musical excellence of their member.

There were four principal factors affecting the developmental processes of music instruction of youth orchestras in Thailand, specifically: 1) Teachers - each orchestra possessed similar qualifications and professional experience of their teachers, however it was the conductors who had prominent roles in orchestras' activities and music instructions, teachers tended to work under the conductors to facilitate rehearsals; 2) Students

discrepancies in students' musical skills between orchestras had a major role in determining the direction of musical instruction and contents; 3) Contents - musical contents had direct relationships with the level of students' musical skills and teachers' method of instructions; 4) Context for Learning (comprising of management, budget, environment, and learning assessments) among them the budget element was found indispensable to keep youth orchestras running.

The achievement of musical instructions of the youth orchestras was related to these four factors, which in turn varied on their context and strategies of student development. The student-centred teaching and learning methods were the heart of the orchestra development.

Keywords: Factors Affecting, Music Instruction, Youth Orchestra

บทนำ

สตีเฟน คอทเทรล (Stephen Cottrell) ได้กล่าวว่า วงออร์เคสตราเป็นเครื่องหมายของความเจริญในสังคม เป็นสิ่งที่แสดงถึงความสมดุลทั้งในทางวัตถุและจิตใจ (Cottrell, 2003) ปัจจุบันวงออร์เคสตราถูกใช้ทั่วไปในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งด้านความบันเทิง ด้านการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม รวมทั้งด้านการศึกษา วงออร์เคสตราเยาวชน คือ วงออร์เคสตราที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับนักดนตรีเยาวชนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะความสามารถด้านการบรรเลงดนตรีในวงออร์เคสตรา ไซมอน ชานนิง (Simon Channing) กล่าวว่า วงออร์เคสตราเยาวชนนั้นในแต่ละวงจะมีความแตกต่างกันในด้านปณิธานและจุดมุ่งหมายของวง เช่น ออร์เคสตราที่จัดตั้งขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนซึ่งอยู่ในสถาบันการศึกษาด้านดนตรี ออร์เคสตราที่จัดตั้งขึ้นเพื่อมุ่งให้เยาวชนที่สนใจด้านดนตรีได้มีโอกาสเข้ามาฝึกฝน (Channing, 2003) ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นสิ่งที่กำหนดลักษณะการเรียนการสอนที่แตกต่างกันออกไปอันเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษา

ในประเทศไทย การเกิดขึ้นของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนทางด้านดนตรีของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีให้กับเยาวชนที่มีความรักและสนใจที่จะพัฒนาความสามารถทางด้านดนตรีทั้งนี้วงออร์เคสตราเยาวชนในไทยในปัจจุบันนั้น ได้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น มีวงออร์เคสตราที่อยู่ภายใต้การดูแลของภาครัฐ คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย (2529) มีวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดของภาคเอกชน เช่น วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้า (2553) มีวงออร์เคสตราเยาวชนประจำจังหวัดต่าง ๆ เช่น วงออร์เคสตราเยาวชนประจำจังหวัดเชียงราย (2543) วงออร์เคสตราเยาวชนเทศบาลนครยะลา (2549) วงออร์เคสตราเยาวชนประจำจังหวัดนครราชสีมา (2552) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีวงออร์เคสตราที่อยู่ในสถาบันการศึกษา เช่น วงซิมโฟนีออร์เคสตราแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2533) วงออร์เคสตราแห่งมหาวิทยาลัยมหิดล วงดุริยางค์เครื่องลมแห่ง

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2540) ศิลปการดนตรีออร์เคสตรา วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา (2556) เป็นต้น

วงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยที่มีการดำเนินการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องและมีผลงานให้เห็นเด่นชัดในปัจจุบัน ประกอบด้วย วงดุริยางค์เยาวชนไทย ซึ่งเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนวงแรกของประเทศไทยที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2529 โดยมีวัตถุประสงค์ในการวางรากฐานและเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคสตราระดับเยาวชนในประเทศไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าได้เกิดขึ้นโดยมีอาจารย์สมเถา สุจริตกุล เป็นผู้ก่อตั้ง โดยมีจุดมุ่งหมายในการฝึกอบรมเยาวชนที่มีฝีมือเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นนักดนตรีอาชีพ เป็นวงออร์เคสตราเยาวชนไทยวงแรกๆ ที่ไปแข่งขันดนตรีและได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ในประเภทวงออร์เคสตรา จากรายการ Summa Cum Laude ณ ประเทศออสเตรีย และวงออร์เคสตราเยาวชนอีกวงหนึ่งที่น่าสนใจและเพิ่งเกิดขึ้นล่าสุดในประเทศไทย คือ วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนา ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2556 มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนและพัฒนาทักษะความสามารถในการบรรเลงร่วมกับวงออร์เคสตราให้กับนักดนตรีเยาวชนไทยที่มีความสามารถ โดยจะคัดเลือกเยาวชนจากหลาย ๆ สถาบัน การศึกษารวมกันเป็นวงออร์เคสตรา เห็นได้ว่าวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 3 วงข้างต้นนั้น มีลักษณะเป็นวงออร์เคสตราสำหรับเยาวชนเหมือนกัน มีเป้าหมายและพันธกิจที่คล้ายกัน แต่จะมีวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างกัน

นอกจากลักษณะทางดนตรีที่แสดงความอลังการของเสียงที่ประสานกันในรูปแบบของวงออร์เคสตราซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญแล้ว บทบาทหน้าที่ของบุคคลสำคัญที่มีต่อวงออร์เคสตรานั้นล้วนต้องอาศัยทักษะการฝึกฝนจนมีความชำนาญ อันได้แก่ คีตกวี วาทยากร และนักดนตรี ซึ่งในวงออร์เคสตรานั้นจะต้องมีทักษะทางดนตรีที่สูง คีตกวีหรือผู้ประพันธ์เพลงจำเป็นต้องทราบลักษณะของสังคีตลักษณะทางดนตรี ลักษณะคู่เสียงประสาน การเรียบเรียงเสียงประสานอย่างเป็นระบบ วาทยากรควรทราบถึงความต้องการของคีตกวี และสามารถสื่อสารโดยการนำวงออร์เคสตราไปในทิศทางเดียวกัน หนึ่งในปัจจัยสำคัญที่สุดที่จะมีวงออร์เคสตราที่ดี คือ มีนักดนตรีที่ดี กล่าวได้ว่าการสร้างนักดนตรีที่ดีจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก ทั้งด้านของเทคนิคการบรรเลง การถ่ายทอดอารมณ์ และความมีดนตรีการ (Carter & Levi, 2003) นอกจากนี้การบรรเลงในวงออร์เคสตราล้วนอาศัยทักษะอีกมากมาย เช่น การฟัง การสื่อสารด้วยอวัจนภาษา การสื่อสารด้วยสายตากับวาทยากร การตัดสินใจ รวมถึงการทำงานร่วมกันอย่างเป็นหมู่คณะ เป็นต้น กล่าวได้ว่าองค์ความรู้ที่นักดนตรีต้องใช้ในการบรรเลงในวงออร์เคสตรานั้นเป็นการแสดงถึงทักษะความสามารถของกลุ่มคนที่มารวมตัวกันสร้างงานศิลปะที่งดงามในด้านของสุนทรียศาสตร์ได้อย่างแท้จริง

การบรรเลงดนตรีแบบกลุ่มนั้นจะต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ มากมาย ดังนั้นการเรียนการสอนดนตรีเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการบรรเลงกล่าวได้ว่าเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยาก เพราะเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยเวลาและประสบการณ์ในการเรียนรู้ถึงจะสามารถเข้าใจในเรื่องพื้นฐานเหล่านี้ ผู้เรียนแต่ละคนก็จะต้องอาศัยทักษะทั้งการฝึกฝน ฝึก

ซ้อมเพื่อพัฒนาทักษะอยู่เสมอ แต่จะมีกลุ่มผู้เรียนหนึ่งที่มีความสามารถในการรับรู้ที่ละเอียดอ่อน เจ็บไว มีความลึกซึ้งในเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก และความคิดสร้างสรรค์มากกว่ากลุ่มผู้เรียนทั่วไป สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะที่เรียกว่าพรสวรรค์ ลิโอเนล เทอทิส (Lionel Tertis) กล่าวว่า เด็กที่มีพรสวรรค์ควรที่จะได้รับการศึกษาจากครูที่มีประสบการณ์และความชำนาญ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นจะได้พัฒนา เติบโตและก้าวไปยังจุดมุ่งหมายของพวกเขาได้อย่างเต็มภาคภูมิ (Tertis, 1943) โดยเฉพาะด้านดนตรีนั้นควรจะได้รับ การสนับสนุนเพื่อพัฒนาตั้งแต่เด็กเพื่อวางพื้นฐานที่ดี และฝึกฝนเด็กที่มีพรสวรรค์ให้สามารถเป็นนักดนตรีที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคตได้

สถาบันดนตรีหลายแห่งในปัจจุบันนั้น ก็มีการสร้างวงออร์เคสตราสำหรับผู้เรียนขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะดนตรีของผู้เรียนทั้งในด้านการฟัง การบรรเลงเดี่ยว การบรรเลงแบบกลุ่ม อีกทั้งยังเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกันระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในด้านของดนตรีนั้น การที่ผู้เรียนได้มีประสบการณ์กับบทเพลงที่หลากหลายล้วนเป็นการเรียนรู้ที่มีคุณค่า รูปแบบของการประสมวงดนตรีประเภทออร์เคสตราถูกนำไปใช้เป็นกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะด้านดนตรีของผู้เรียน โดยแต่ละสถาบันก็จะมีจุดประสงค์ที่หลากหลาย อาทิ เพื่อสะสมประสบการณ์ให้เด็กไปเป็นนักดนตรีอาชีพ หรือเพื่อเปิดพื้นที่ให้เด็กได้เข้าไปมีประสบการณ์ในออร์เคสตรา

ปัจจุบันการจัดหลักสูตรของสถาบันทางด้านดนตรีนั้น มีการจัดกิจกรรมทางดนตรีที่มีความหลากหลายมากขึ้น แต่ทั้งนี้ชาเนนิง กล่าวว่าปัญหาที่เกิดขึ้นคือสถาบันทางด้านดนตรีนั้นไม่ได้มุ่งเน้นสร้างนักดนตรีที่มีทักษะการบรรเลงที่ตอบรับกับวงออร์เคสตราโดยตรง (Channing, 2003) อย่างไรก็ตาม การฝึกประสบการณ์ในรูปแบบวงออร์เคสตราสำหรับผู้เรียนในสถาบันการศึกษาต่างก็มีข้อจำกัดในบริบทที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณของทางโรงเรียนในการจ้างผู้ฝึกอบรมทางด้านดนตรี ซึ่งพบว่าในบางสถาบันนั้นไม่ได้มีการว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญในด้านแต่ละเครื่องดนตรีโดยตรง ดังนั้นหน้าที่หลักของผู้ฝึกอบรมในแต่ละโรงเรียนจึงจำกัดอยู่ที่การถ่ายทอดทักษะดนตรีเบื้องต้นและทักษะการบรรเลงหมู่ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญ แต่ไม่ได้มุ่งต่อยอดไปสู่การฝึกหัดในระดับที่สูงขึ้น

วงออร์เคสตราเยาวชนเป็นการศึกษาทางดนตรีในรูปแบบการศึกษาอนุกระบวน มีการจัดการเป็นลักษณะหน่วยงานของตนเอง แต่ทั้งนี้ด้วยปัจจัยต่าง ๆ อาทิ บุคลากรที่เชี่ยวชาญเฉพาะทาง งบประมาณ สถานที่ หลักสูตรการสอน รวมถึงสื่อต่าง ๆ เช่น เครื่องดนตรี สิ่งเหล่านี้จำต้องอาศัยงบประมาณที่สูง ซึ่งทางโรงเรียนหลาย ๆ แห่งมิได้มีนโยบายสนับสนุนที่ตอบรับได้ทั้งหมด การเรียนการสอนกิจกรรมดนตรีนอกเวลาจึงมีลักษณะเป็นวงโยธวาทิตหรือวงออร์เคสตราขนาดเล็กซึ่งอาจจะลดหรือแทนเครื่องมือที่ขาดแล้วแต่สถาบันจะจัดตั้งขึ้น การเกิดของวงออร์เคสตราเยาวชนเป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของเยาวชนในด้านทักษะดนตรี ชามอน ชาเนนิง ได้กล่าวถึงวงออร์เคสตราเยาวชนว่า คือ การนำผู้เรียนที่มีความเชี่ยวชาญในด้านทักษะดนตรี ไม่ว่าจะเป็นเรียนในสาขาวิชาซีฟอะไรก็ตาม มาเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนที่สอนโดยครูผู้ฝึกอบรมที่เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรีมาพัฒนาทักษะ

ดนตรีในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งต่างจากสถาบันด้านดนตรีที่มีวงออร์เคสตราเป็นของตัวเอง (Channing, 2003) การเรียนการสอนและทักษะการถ่ายทอดจากผู้ควบคุมการฝึกซ้อมและครูผู้ฝึกอบรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างวงออร์เคสตราเยาวชนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายหรือพันธกิจที่ตั้งไว้ของแต่ละวงอย่างมีนัยสำคัญ

วงออร์เคสตราเยาวชนที่เกิดขึ้นหลาย ๆ วงในโลกมีระบบการบริหารจัดการที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละวง การกำหนดจุดมุ่งหมายของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีความสำคัญที่จะบอกถึงแนวทางและเป้าหมายของวงออร์เคสตราเยาวชนวงนั้น ๆ เช่น บางวงมุ่งพัฒนานักดนตรีเยาวชนโดยการเข้าอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อไปสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพในอนาคต บางวงมุ่งพัฒนาทักษะทางการบรรเลงแบบกลุ่มให้นักดนตรีเยาวชนนั้นสามารถขึ้นแสดงบนเวทีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบางวงมุ่งพัฒนานักดนตรีที่ไม่ได้เป็นนักเรียนจากสถาบันดนตรีเพื่อพัฒนาทักษะดนตรีของแต่ละบุคคล ซึ่งในประเทศไทยนั้นวงออร์เคสตราเยาวชนส่วนใหญ่แล้วจะมุ่งพัฒนานักดนตรีเยาวชนไปในเป้าหมายที่คล้ายกันคือมุ่งพัฒนาทักษะในการบรรเลงหมู่ในวงออร์เคสตราเป็นหลัก แต่จะแตกต่างกันที่กลวิธีการพัฒนาที่จะไปสู่เป้าหมายไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอน การดำเนินงาน การสนับสนุนของหน่วยงาน รวมไปถึงปัจจัยของการจัดสรรงบประมาณที่จะมาต่อยอดพัฒนาต่อไป

ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า วงออร์เคสตราเยาวชนควรได้รับการสนับสนุนและเติบโตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายด้าน จึงควรมีการศึกษาปัจจัยเหล่านี้ และทำความเข้าใจ เพื่อให้การพัฒนาวงออร์เคสตราเยาวชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งตามลักษณะของข้อมูลได้แก่ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และตีความเชิงบรรยาย 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา โดยการจำแนกประเภท เปรียบเทียบข้อมูล ตีความข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย และการสร้างทฤษฎีฐานราก ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นปัจจัยที่ศึกษา โดยสามารถแบ่งขั้นตอนการดำเนินงานเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายและองค์ประกอบของการเรียนการสอน
 - 1) ความหมายของการเรียนการสอน
 - 2) องค์ประกอบของการเรียนการสอน
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในต่างประเทศ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนของวงดนตรีเยาวชนในประเทศไทย

ขั้นที่ 2 การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่จะศึกษาในงานวิจัย ประกอบด้วย

1. วงออร์เคสตราระดับเยาวชนในประเทศไทย
2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา ได้แก่ ผู้จัดการวง วาทยากร และครูผู้ฝึกอบรม
3. นักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชนทั้งที่เป็นสมาชิกเก่าและสมาชิกปัจจุบัน

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Proposive Sampling) ตามเงื่อนไขด้านคุณสมบัติที่กำหนด

1. วงออร์เคสตราเยาวชน จะคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากวงออร์เคสตราระดับเยาวชนที่มีคุณสมบัติ 4 ข้อ คือ

- 1) เป็นวงออร์เคสตราระดับเยาวชนในประเทศไทย
- 2) เป็นวงออร์เคสตราที่ยังมีการดำเนินการอยู่ คือ มีการฝึกซ้อมอยู่อย่างสม่ำเสมอ
- 3) เป็นวงออร์เคสตราที่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน หรือเป็นวงออร์เคสตราที่เป็นสังกัดของมหาวิทยาลัยทางด้านดนตรี

- 4) เป็นวงออร์เคสตราที่มีผู้ทรงคุณวุฒิทำหน้าที่ดูแลการจัดการทุนงบประมาณอย่างเป็นระบบจากคุณสมบัติทั้ง 4 ข้อ จะสามารถคัดเลือกวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีลักษณะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรและสามารถให้ข้อมูลสำคัญได้ตรงตามปัญหาวิจัยที่ต้องการศึกษาเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนจำนวน 4 วง ได้แก่

- วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra)
- วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตตา (Siam Sinfonietta)

- วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Institute of Music Youth Orchestra)

- วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร (Silpakorn Summer Music School Orchestra)

2. ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวกับวงออร์เคสตราวงละ 3 คน รวม 12 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้จัดการวงดนตรีเยาวชน (Orchestral Manager) 1 คน

- 2) วาทยากร (Conductor) 1 คน

- 3) ครูผู้ฝึกอบรม (Artist Faculty) 1 คน

3. นักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตรา

เยาวชนแต่ละวง โดยเป็นสมาชิกเก่าหรือสมาชิกในปัจจุบัน วงละ 1 คน รวม 4 คน

ขั้นที่ 3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสามารถแบ่งออกได้ 2 ตอน คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และ 2) ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทางการศึกษา โดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 2 ชิ้น ประกอบด้วย

1) แบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความ เอกสารโครงการต่าง ๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระทั้งในด้านของสภาพทั่วไปและการจัดการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน

2) แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา ประกอบด้วย ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียนหรือนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น คือ

2.1) สภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ เพศ อายุ เครื่องดนตรีที่บรรเลง ประวัติการศึกษา ประวัติทางด้านดนตรี และประสบการณ์ทางด้านดนตรี

2.2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน เป็นคำถามปลายเปิด ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบทางการเรียนการสอนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านสาระการเรียนรู้ และ 4) ด้านบริบททางการเรียนการสอน

2. ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดขอบเขต และประเด็นที่จะศึกษา
- 3) กำหนดโครงสร้าง และข้อคำถามของเครื่องมือ
- 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยอาจารย์ที่ปรึกษา
- 5) นำผลการตรวจสอบมาแก้ไข ปรับปรุงเครื่องมือ
- 6) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Pilot Study)
- 7) นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงเครื่องมือ
- 8) นำเครื่องมือไปใช้รวบรวมข้อมูล
- 9) นำผลของการวิจัยในแต่ละช่วงปรับปรุงเครื่องมือให้มีความเหมาะสม

ขั้นที่ 4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการสืบค้นเอกสารและเพื่อสัมภาษณ์เก็บข้อมูลในการวิจัย

2. ผู้วิจัยรวบรวมเอกสาร ตำรา บทความ เอกสาร โครงการต่าง ๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระในด้านของสภาพทั่วไปและการจัดการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชน

3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับวงออร์เคสตรา ประกอบด้วย ผู้จัดการวง วาทยากร ครูผู้ฝึกอบรม และผู้เรียนหรือนักดนตรีที่มีประสบการณ์ในวงออร์เคสตราเยาวชน

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการวิเคราะห์เอกสาร และการสัมภาษณ์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์ โดยนำเสนอตามประเด็นให้เห็นถึงสภาพของวงดนตรีในปัจจุบันตามกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ 1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย 2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า 3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และ 4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีดุริยธรรมาภิบาล ซึ่งในแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจะประกอบด้วยข้อมูลการวิเคราะห์สภาพทั่วไปทางด้านประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการและจุดประสงค์ของวง

2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย โดยแบ่งประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านครูผู้สอน 2) ด้านผู้เรียน 3) ด้านสาระการเรียนรู้ และ 4) ด้านบริบททางการเรียนการสอน โดยวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) ผู้จัดการวง 2) วาทยากร 3) ครูผู้ฝึกอบรม และ 4) ผู้เรียน เพื่อสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมจากแนวคิดและมุมมองในการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง ประกอบด้วย 1) วงดุริยางค์เยาวชนไทย 2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า 3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา และ 4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีดุริยธรรมาภิบาล

วิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถแบ่งตามลักษณะของข้อมูลที่ได้ คือ 1) ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ตีความข้อมูลเชิงบรรยาย 2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจำแนกประเภทข้อมูล เปรียบเทียบข้อมูล และสร้างข้อสรุปเชิงอุปนัย ทั้งนี้มุ่งเน้นลักษณะการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงการสร้างทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) โดยตีความสาระสำคัญของข้อมูล วิเคราะห์สาเหตุและความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูล และนำไปสู่ข้อสรุปเชิงทฤษฎี

ขั้นที่ 6 การสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยสรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาและ พัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย พร้อมให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญจากการวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย สามารถสรุปสาระสำคัญโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็น 2 ตอนได้แก่

ตอนที่ 1 การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

การศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนสามารถสรุปในประเด็นประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนประเทศไทย 4 วง ประกอบด้วย 1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) 2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า (Siam Sinfonietta) 3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา (Princess Galyani Vadhana Youth Orchestra) และ 4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนซิลปากร (Silpakorn Summer Music School Orchestra) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วงดุริยางค์เยาวชนไทย

วงดุริยางค์เยาวชนไทย (Thai Youth Orchestra) ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2529 โดยสายสุรี จุติกุลภุกร (สุทิน) ศรีณรงค์ และวิทยา ตุมรสุนทร เป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่อยู่ในการศึกษาของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยทำการดูแลในหลายภาคส่วน ทั้งดนตรีไทย ศิลปะ คณะขับร้องประสานเสียงเยาวชนไทย รวมถึงวงดุริยางค์เยาวชนไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ “เป็นองค์กรแห่งความรู้และส่งเสริมพลังการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมเพื่อความภาคภูมิใจในความเป็นไทย” วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นการวางรากฐานและเป็นต้นแบบในการพัฒนางวงออร์เคสตราในประเทศไทย (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม, 2558) จุดมุ่งหมายของการก่อตั้งวงดุริยางค์เยาวชนไทย คำนึงถึงประโยชน์ต่อเด็กและเยาวชนหลายประการ ประการแรก มุ่งหวังให้เด็กและเยาวชนได้รู้จักเพลงมากขึ้น และสามารถเล่นดนตรีตลอดจนรับผิดชอบในส่วนหน้าที่ของตนเอง ประการที่สอง เด็กและเยาวชนมีความรู้สึกอยากซ้อมเพราะมีเป้าหมายชัดเจนเพื่อการแสดง ประการที่สาม เด็กและเยาวชนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากผู้ช่วยฝึกซ้อมและผู้อำนวยการด้านเทคนิคการปฏิบัติเครื่องดนตรีของตน ประการที่สี่ เป็นการเสริมสร้างเด็กและเยาวชนให้มีวินัยในการเล่นเครื่องดนตรีประเภทเล่นรวมกับคนเป็นจำนวนมาก ประการที่ห้า เด็กและเยาวชนสามารถเพิ่มความรู้ความเข้าใจด้าน ความมีดนตรีการ (Musicianship) จากการตีความดนตรีด้านต่าง ๆ ร่วมกับนักดนตรี และผู้อำนวยการเพลง และประการสุดท้าย เด็กและเยาวชนสามารถเรียนรู้มารยาทการแสดงดนตรีต่อสาธารณชน พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเอง

2. วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า

วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2553 โดยสมเภา สุจริตกุล เป็นวงดุริยางค์เยาวชนที่อยู่ในสังกัดของบางกอกโอเปร่าหรือในชื่อมูลนิธิมหาอุปการกรุงเทพ ซึ่งเป็นมูลนิธิที่ทำงานทางด้านการศึกษาด้านดนตรีและวัฒนธรรม กล่าวได้ว่าวงดุริยางค์เยาวชนซินโฟนี

เอดต้าเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนของภาคเอกชน มีจุดประสงค์เพื่อสร้างวงออร์เคสตราระดับเยาวชนที่ฝึกสอนและบ่มเพาะนักดนตรีอย่างมืออาชีพ เพื่อให้เยาวชนดนตรีที่มีความสามารถของไทยได้สร้างเสริมประสบการณ์และเตรียมพร้อมสู่การเป็นนักดนตรีอาชีพ ส่งเสริมให้เยาวชนดนตรีผู้สนใจดนตรีคลาสสิกให้ก้าวสู่เส้นทางนักดนตรีคลาสสิกอาชีพที่ดีในอนาคต (มูลนิธิมหาอุปการกรุงเทพ, 2558b) สิ่งที่เป็นจุดเด่นที่สำคัญของวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดต้า คือ การเดินทางไปอบรมดนตรีและแสดงดนตรี ณ ต่างประเทศ ซึ่งในระยะหนึ่งฤดูกาลจะมีการเดินทางประมาณ 2 ครั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น งบประมาณ เป้าหมายการเดินทาง เป็นต้น โดยจะมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนดนตรีได้เรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่างออกไป แลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมดนตรีตะวันตก รวมทั้งเปิดโลกทัศน์ทางด้านดนตรีตะวันตกจากประสบการณ์ตรง

3. วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา

วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่เกิดขึ้นมาใหม่ล่าสุดในปัจจุบันของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นในปี 2556 มีอายุของวง 2 ปี เป็นโครงการของสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจากจุดมุ่งหมายในการเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านดนตรีสู่สาธารณชนผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งการอบรมเชิงปฏิบัติการ การให้ความรู้ทางด้านดนตรี และการพัฒนาดนตรีแก่ผู้ฟัง จัดขึ้นโดยเจตนารมณ์ในการสืบสานพระปณิธานของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ มีรองศาสตราจารย์ คุณหญิงวงจันทร์ พิณยนิติศาสตร์ อธิการบดีเป็นประธานโครงการ วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา ถือเป็นวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษาด้านดนตรี เป็นโครงการหนึ่งของสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา เริ่มต้นโครงการนี้เมื่อปี พ.ศ. 2556 จากแนวคิดและปรัชญาของวงดุริยางค์เยาวชนกัลยาณีวัฒนา “PYO Experience – Explore Exchange Excelled” (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2558) จากปรัชญาของวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาที่ต้องการพัฒนาทักษะความสามารถของเยาวชนดนตรีรุ่นใหม่ของประเทศไทยนั้น ทำให้กระบวนการคัดเลือกบทเพลงเพื่อการแสดงของวงมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะด้านการบรรเลงในรูปแบบออร์เคสตรา พร้อมกับการพัฒนาทักษะของการบรรเลงในแต่ละตัวบุคคลสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ว่าเพื่อการพัฒนาเยาวชนนักดนตรีคลาสสิกให้มีทักษะความสามารถทัดเทียมกับนานาชาติ มีเป้าหมายเพื่อสนับสนุนและพัฒนาทักษะความสามารถในการเล่นวงออร์เคสตราให้กับนักดนตรีเยาวชนไทยที่มีความสามารถ (สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา, 2558)

4. วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีฤดูร้อนซิลปากร

ค่ายดนตรีฤดูร้อนซิลปากรเริ่มจัดโครงการครั้งแรกเมื่อปี 2548 ภายใต้โครงการ “เรียนดนตรีวิถีศิลปากร” ในการดูแลของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีวงออร์เคสตราเยาวชนที่ถือว่าเป็นลักษณะกึ่งวงออร์เคสตราเยาวชนเฉพาะกิจและวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษา กล่าวคือเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนที่ไม่ได้ดำเนินการฝึกฝนต่อเนื่อง จัดขึ้นเฉพาะงานหรือเฉพาะช่วงเวลา ในด้าน

วัตถุประสงค์ของโครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากรมีหลักการและแนวคิดที่ว่า คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เปิดการเรียนการสอนใน 3 หลักสูตร ประกอบด้วย สาขาดนตรีคลาสสิก สาขาดนตรีแจ๊ส และสาขาดนตรีเชิงพาณิชย์ โดยคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ถูกจัดได้ว่าเป็นคณะวิชาที่รวบรวมคณาจารย์ในสาขาดนตรีคลาสสิกและสาขาดนตรีแจ๊สที่มีชื่อเสียง และมีความสามารถเป็นที่ยอมรับในสังคมดนตรีตะวันตกของเมืองไทยไว้มากที่สุด คณะดุริยางคศาสตร์จึงริเริ่มจัดโครงการเรียนดนตรีวิธีศิลปากรขึ้นเพื่อสร้างโอกาสทางดนตรีให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสเรียนรู้และศึกษาเทคนิคทางดนตรีจากคณาจารย์ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญทางดนตรีของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้โดยตรงอย่างใกล้ชิด (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557) โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อทำหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการจัดโครงการบริการวิชาการแก่สังคม 2. เพื่อสร้างโอกาสในการศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ดนตรีตะวันตกอย่างถูกต้องจากคณาจารย์ และผู้เชี่ยวชาญทางดนตรี ให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปที่สนใจ 3. เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนที่มีใจรักในดนตรี ได้พัฒนาทักษะ ความสามารถทางดนตรีอย่างถูกต้อง และได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 4. เพื่อยกระดับและสร้างมาตรฐานในการศึกษาดนตรีตะวันตก สาขาดนตรีคลาสสิกและสาขาดนตรีแจ๊สในประเทศไทย และ 5. เพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของคณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรสู่สังคม ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรดำเนินการภายใต้ปรัชญาที่ว่า “The Most Prestigious” เป็นการรวมเยาวชนดนตรีที่มีความสามารถเข้ามาสรางสังคมดนตรีร่วมกัน ตลอดระยะเวลาของค่ายผู้เรียนจะได้ฝึกซ้อมดนตรีอย่างเข้มข้นตลอดระยะเวลาเกือบสองอาทิตย์ ผ่านการฝึกซ้อมและเรียนรู้จากครูผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการเล่นวงออร์เคสตรา (คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558)

การวิเคราะห์ประวัติและพัฒนาการของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยทั้ง 4 วงได้สามารถสรุปผลตามองค์ประกอบที่ศึกษาจำแนกได้ 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) ปีที่ก่อตั้ง 2) วัตถุประสงค์ 3) ประเภทวงและสังกัด

ในประเด็นเรื่องปีที่ก่อตั้งสามารถวิเคราะห์ได้เป็นอายุของวงออร์เคสตราเยาวชนได้ วงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นมีการก่อตั้งของวงที่เก่าแก่มากที่สุดรวมอายุ 29 ปี รองลงมาเป็นค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีอายุ 11 ปี วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า 5 ปี และวงที่เกิดขึ้นใหม่ที่สุดคือวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาอายุ 2 ปี ซึ่งอายุของวงเป็นประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการนำมาพิจารณาในด้านของวัตถุประสงค์ของวง

ในประเด็นเรื่องวัตถุประสงค์ของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น พบว่าแม้จะเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนเหมือนกัน แต่จะมีวัตถุประสงค์ของการตั้งอยู่ของวงออร์เคสตราเยาวชนที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งพบว่าส่วนที่เป็นจุดร่วมกันอยู่ของวัตถุประสงค์คือการพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านดนตรี แต่สิ่งที่เป็นตัวแปรที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนของวงแตกต่างกันออกไปคือวัตถุประสงค์ที่มีความแตกต่างกัน วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีวัตถุประสงค์ที่น่าสนใจคือการวางรากฐานออร์เคสตราในประเทศไทย หากพิจารณาในปีก่อตั้ง

ของวงแล้วพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยเป็นวงออร์เคสตราเยาวชนวงแรกที่เกิดขึ้น ในขณะที่วงออร์เคสตราเยาวชนวงอื่น ๆ ทั้งวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดต้า วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนา และค่ายดนตรีศิลปากรเกิดขึ้นตามมาในภายหลังมากมาย สามารถวิเคราะห์ได้ว่าการวางรากฐานของวงดุริยางค์เยาวชนถือว่าประสบความสำเร็จที่เป็นต้นแบบของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย ซึ่งประเด็นที่น่าสนใจด้านวัตถุประสงค์ของค่ายดนตรีศิลปากร คือ การสร้างโอกาสในการศึกษาดนตรี จากวัตถุประสงค์นี้สามารถตั้งข้อสังเกตได้จากประเด็นของการสร้างโอกาสว่าค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นไม่ได้มุ่งเน้นเยาวชนดนตรีที่มีทักษะความสามารถในระดับดีเลิศเพียงอย่างเดียว ซึ่งคล้ายกับวัตถุประสงค์ของวงดุริยางค์เยาวชนไทยในด้านการวางรากฐานของวงออร์เคสตราในประเทศไทยซึ่งหากพิจารณาในด้านทักษะของผู้เรียนเป็นหลักนั้นสามารถกล่าวได้ว่า ทั้ง 2 วงนี้เปิดโอกาสให้เยาวชนดนตรีในทุกๆระดับสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนได้ ซึ่งในมุมมองของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าสามารถมองได้ว่าในส่วนของวัตถุประสงค์ของวงมีส่วนที่ค่อนข้างคล้ายกับวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนาในการมุ่งเน้นพัฒนาเยาวชนที่มีทักษะความสามารถจากวัตถุประสงค์ในด้านการสร้างประสบการณ์และเตรียมพร้อมในการเป็นนักดนตรีอาชีพ และการสนับสนุนพัฒนาเยาวชนดนตรีที่มีทักษะความสามารถ ประเด็นนี้สามารถตั้งข้อสันนิษฐานได้ถึงระดับของผู้เรียนจากทั้ง 2 วงนี้จะอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกันของวงออร์เคสตราเยาวชน

ในประเด็นด้านประเภทและสังกัดของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น จากการศึกษาวิจัยพบว่าจริง ๆ แล้วการแบ่งประเภทของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยค่อนข้างคลุมเครือ วงออร์เคสตราเยาวชนที่ชัดเจนในประเภทจากการศึกษา คือ วงดุริยางค์เยาวชนไทย และวงดุริยางค์สยามซินโฟนีเอดต้า แต่วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณิวัฒนา และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นค่อนข้างคลุมเครือจากประเภทของวงเพราะ เป็นวงออร์เคสตราที่อยู่ในสังกัดสถาบันการศึกษาทั้ง 2 วง ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของทางภาครัฐ แต่ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีความพิเศษตรงที่เป็นลักษณะของวงออร์เคสตราเฉพาะกิจ เพราะจัดเป็นลักษณะค่ายอบรมดนตรี หากพิจารณาด้านการบริหารจัดการจะพบว่ามีงบประมาณสนับสนุนในด้านของโครงการเองและรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนนั้นคือธนาคารไทยพาณิชย์ ดังนั้นสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่ามีส่วนคล้ายกับวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าที่ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนโดยตรง กล่าวได้ว่าการแบ่งประเภทของวงดุริยางค์เยาวชนในประเทศไทยนั้นสามารถแบ่งได้ตามลักษณะภายนอก แต่หากพิจารณาถึงบริบทด้านกระบวนการบริหารจัดการแล้วไม่สามารถจำแนกประเภทของวงได้อย่างชัดเจน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยสามารถ

สรุปผลตามปัจจัยที่ศึกษาทั้ง 4 ปัจจัย ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านครูผู้สอน 2. ปัจจัยด้านผู้เรียน 3. ปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้ และ 4. ปัจจัยด้านบริบททางการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านครูผู้สอน

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยในด้านครูผู้สอนของวงออร์เคสตราแต่ละวงนั้นไม่ค่อยมีความแตกต่างกันมากนัก แต่พบประเด็นที่น่าสนใจคือครูผู้ฝึกอบรมจำนวนหนึ่งเป็นครูผู้ฝึกอบรมของวงออร์เคสตราเยาวชนหลายวง ในบริบทนี้เป็นตัวชี้วัดว่ากระบวนการทางการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีจุดร่วมกันอยู่ ทั้งนี้บทบาทของครูผู้สอนนั้นยังมิได้ขึ้นอยู่กับครูผู้ฝึกอบรมเพียงอย่างเดียว แต่ในบริบทของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นจะมีวาทยาการซึ่งถือเป็นตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญ ซึ่งบทบาทของวาทยาการนั้น ในวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงล้วนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าวาทยาการก็คือครูผู้ฝึกอบรมของการเรียนการสอนการบรรเลงในวงออร์เคสตรา ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้ที่สำคัญที่สุดของกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนจะเกิดขึ้นจากการสื่อสารระหว่างวาทยาการและผู้เรียน ครูผู้ฝึกอบรมนั้นจะมีบทบาทภายใต้บริบทของการทำงานของวาทยาการ คือครูผู้ฝึกอบรมมีหน้าที่ช่วยให้การดำเนินการฝึกซ้อมของวาทยาการมีความราบรื่นยิ่งขึ้น โดยปัจจัยด้านครูผู้สอนประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การคัดเลือกครูผู้สอน 2) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน 3) ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน และ 4) บทบาทของครูผู้สอน

1) ประเด็นด้านการคัดเลือกครูผู้สอน สามารถมองได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1.1) ประเด็นด้านครูผู้ฝึกอบรมวงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงสามารถพิจารณาคุณสมบัติของครูผู้ฝึกอบรมได้จากประเด็นต่าง ๆ อาทิ คุณวุฒิ ทักษะความสามารถ ประสิทธิภาพ ทักษะการถ่ายทอด และความเป็นบุคคลต้นแบบในทางดนตรี โดยทั้งนี้แต่ละวงนั้นได้มีมุมมองถึงผลประโยชน์ต่อตัวผู้เรียนได้จะได้รับจากครูผู้ฝึกอบรมเป็นสำคัญ 1.2) ประเด็นด้านวาทยาการ สามารถพิจารณาได้ว่าวาทยาการมีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพ ซึ่งวงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามชินโฟนีเอตต้าวาทยาการมีบทบาทในการเป็นผู้ก่อตั้งวง ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปการวาทยาการมีบทบาทสำคัญในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน วงดุริยางค์เยาวชนไทย วงดุริยางค์เยาวชนสยามชินโฟนีเอตต้า และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปการ มีวาทยาการประจำวง ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนดนตรีสถาบันกัลยาณิวัฒนาวาทยาการได้จากการคัดเลือก

2) ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน สามารถมองได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 2.1) ประสิทธิภาพในวงออร์เคสตรา วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วง มีครูผู้ฝึกอบรมเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสิทธิภาพในด้านวงออร์เคสตราเป็นอย่างดี และ 2.2) ความเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน ครูผู้ฝึกอบรมมีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

3) ความเหมาะสมของจำนวนครูผู้สอน มีความเพียงพอในบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งในแต่ละวงมีความเหมาะสมของอัตราส่วนของครูต่อผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทของแต่ละวง

4) บทบาทของครูผู้สอน สามารถมองได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 4.1) ภาระงานของครูผู้ฝึกอบรม บทบาทของครูผู้ฝึกอบรมนั้นมีความแตกต่างกัน แต่จะมีจุดร่วมกันในด้านของเป้าหมายในการลดภาระงานของวาทยาการและช่วยจัดปัญหาในระยะเบื้องต้นสำหรับการบรรเลงในวงออร์เคสตรา 4.2) ขอบเขตการทำงานของครู ขอบเขตการทำงานของครูนั้นสอดคล้องกันในด้านอิสระการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนพื้นฐานของเป้าหมายที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละวง ทั้งนี้การเรียนการสอนจะมุ่งประเด็นที่ผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางในการเรียนรู้

2. ปัจจัยด้านผู้เรียน

ตัวแปรสำคัญของผู้เรียนที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือตัวแปรด้านทักษะของผู้เรียน ซึ่งทักษะผู้เรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ทิศทางและบริบทของปัจจัยอื่น ๆ ว่าจะเป็นอย่างไรจะขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียนเป็นหลัก จากการศึกษาพบว่าระบบการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนจะมีผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียนรู้ ทั้งนี้หากพิจารณาผู้เรียนในวงออร์เคสตราเยาวชนจะพบว่า ผู้เรียนกลุ่มหนึ่งเป็นสมาชิกของวงออร์เคสตราเยาวชนหลายวง ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ทางดนตรีที่หลากหลาย ทั้งนี้พบว่าสมาชิกของวงดุริยางค์เยาวชนสยามชินโฟนีเอตต้าและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนามีผู้เรียนกลุ่มหนึ่งที่สังกัดทั้งสองวง ซึ่งในกรณีของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปการนั้นผู้เรียนส่วนใหญ่ของจากแต่ละวงนั้นเลือกเข้าฝึกอบรมเพราะเป็นการอบรมในระยะสั้นทำให้การเข้าเป็นสมาชิกของค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปการมิได้ส่งผลต่อการเป็นสมาชิกของวงออร์เคสตราเยาวชนวงอื่น ๆ ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นแม้จะมีจำนวนผู้เรียนมากที่สุด แต่พบว่าสมาชิกของวงดุริยางค์เยาวชนไทยนั้นจะเป็นสมาชิกที่มีได้สังกัดวงออร์เคสตราเยาวชนวงอื่น ซึ่งวงออร์เคสตราในแต่ละวงนั้นสามารถวิเคราะห์ถึงจุดร่วมของวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงได้ว่า ปัจจัยด้านผู้เรียนนั้นมีความสำคัญในการกำหนดทิศทางการเรียนการสอน โดยปัจจัยด้านผู้เรียนประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน 2) ลักษณะของผู้เรียน 3) ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน และ 4) วิธีการเรียนรู้

1) รูปแบบการสอบคัดเลือกผู้เรียน สามารถมองได้เป็น 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ 2.1) รายละเอียดการสอบคัดเลือกว่าวงออร์เคสตราเยาวชนจะพิจารณารายละเอียดในการสอบคัดเลือก 4 อย่างเป็นหลักประกอบด้วย บันไดเสียง (Scale) ไม่เกินสี่ชาร์ปและสี่แฟลต การปฏิบัติเพลงเดี่ยว (Solo) การบรรเลงท่อนสำคัญของบทเพลงออร์เคสตรา (Orchestral Excerpt) และการอ่านโน้ตทันควัน (Sight – Reading) โดยมีกลวิธีที่แตกต่างกันออกไป โดยจากการสัมภาษณ์พบว่าวงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามชินโฟนีเอตตานั้นมีรายละเอียดการสอบคัดเลือกเหมือนกัน วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกัลยาณิวัฒนาไม่มีการสอบในเรื่องบันไดเสียงและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปการไม่มีการสอบในเรื่องบันไดเสียงและการอ่านโน้ตทันควัน 2.2) กระบวนการสอบคัดเลือกกระบวนการสอบคัดเลือกนั้นจะมีกลวิธีการสอบคัดเลือกที่แตกต่างกัน โดยมุ่งคัดผู้เรียนที่มีทักษะความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละวง และ 2.3) จำนวนกรรมการสอบและสถานที่สำหรับสอบคัดเลือก วงดุริยางค์เยาวชนไทย

จะมีกรรมการสอบจำนวนประมาณ 3 – 5 คน แล้วแต่เครื่องดนตรี กรรมการสอบจะเป็นวาทยากรและครูผู้ฝึกอบรมจากเครื่องดนตรีแต่ละเครื่องทำการประเมิน วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดดำนั้นจะมีกรรมการสอบจำนวน 3 – 4 คน ประกอบด้วยวาทยากรและวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรี วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะใช้กรรมการสอบจำนวน 3 คน โดยเป็นวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องดนตรีทั้งหมด ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากร จะใช้กรรมการสอบคัดเลือกน้อยที่สุดเพียง 1 คนเป็นคณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเครื่องมือจากคณะดุริยางคศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร สถานที่สอบจะจัดขึ้นตามบริบทที่เหมาะสมของแต่ละวง และกรรมการสอบจะพิจารณาความเหมาะสมโดยคณะผู้บริหารของแต่ละวง ซึ่งจะมีความแตกต่างกันออกไป

2) ลักษณะของผู้เรียน สมาชิกวงดุริยางค์เยาวชนไทยส่วนใหญ่อยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แตกต่างจากวงดุริยางค์เยาวชนวงอื่น ๆ ที่สมาชิกวงส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับอุดมศึกษาและกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งพบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดดำนั้นจะมีสมาชิกมาจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมากที่สุด วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะมีสมาชิกมาจากมหาวิทยาลัยมหิดลมากที่สุด และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะมีสมาชิกมาจากมหาวิทยาลัยศิลปากรมากที่สุด ในความเป็นจริงแล้วการสอบคัดเลือกไม่ได้ยึดตัวสถาบันของผู้เรียนเป็นหลัก แต่เป็นข้อค้นพบจากการสรุปข้อมูลเชิงสถิติซึ่งมีความน่าสนใจ วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีจำนวนผู้เรียนมากที่สุดเป็นจำนวน 127 คน รองลงมาเป็นวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดดำนับจำนวน 90 คน ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจำนวน 78 คน และวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนามีจำนวนผู้เรียนน้อยที่สุดเป็นจำนวน 67 คน เมื่อวิเคราะห์ประเด็นในด้านของลักษณะผู้เรียนแล้วจะพบว่า วงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงจะมีจำนวนเยาวชนดนตรีที่มาก – น้อยต่างกันเป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจที่น่าพิจารณาศึกษาซึ่งอาจวิเคราะห์ได้ว่าจริง ๆ แล้วกลุ่มนักดนตรีในแต่ละวงนั้นอาจเป็นเยาวชนดนตรีกลุ่มเดียวกัน ซึ่งจำนวนของเยาวชนดนตรีอาจไม่ได้บ่งบอกถึงความหลากหลายของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ

3) ทักษะพื้นฐานของผู้เรียน ทักษะพื้นฐานของผู้เรียนที่มีความเหมาะสมสำหรับการเข้าฝึกอบรมในวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงนั้นมีความแตกต่างกันออกไป ในด้านระดับความเก่งของเยาวชนนั้นอาจกล่าวได้อย่างไม่ชัดเจนนัก เพราะการวัดระดับความสามารถเป็นการคาดคะเนโดยพิจารณาจากองค์ประกอบโดยรอบทั้งบทเพลงที่บรรเลง จำนวนผู้เรียนที่เข้าสอบคัดเลือก ระดับความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งความเหมาะสมของผู้เรียนในแต่ละวงก็มีความแตกต่างกันออกไป นอกจากนี้ปัจจัยในด้านทักษะพื้นฐานของผู้เรียนนั้นเป็นยังตัวแปรสำคัญในการนำมาพิจารณาในด้านของการจัดการเรียนการสอนที่พิจารณาจากพื้นฐานของผู้เรียนเป็นหลัก เช่น การเลือกบทเพลงสำหรับการแสดง การออกแบบรูปแบบการฝึกอบรมของครู รวมถึงการสร้างมาตรฐานทักษะของผู้เรียนของวงออร์เคสตราเยาวชนนั้น ๆ ซึ่งนำไปสู่ปรัชญาในการพัฒนางวงออร์เคสตราเยาวชนในอนาคต

4) วิธีการเรียนรู้ สามารถมองได้ 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) บทบาทของวาทยากร พบว่าบทบาทของวาทยากรนั้นจะสัมพันธ์กับผู้เรียนในด้านการกำหนดทิศทางของการเรียนรู้เพราะวาทยากรมีบทบาทโดยตรงในการถ่ายทอดแนวคิดให้ผู้เรียนผ่านการฝึกซ้อมรวมวง และ 2) การเรียนรู้ของผู้เรียน

3. ปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้

วงดุริยางค์เยาวชนทุกวงมีจุดร่วมของวัตถุประสงค์ในการมุ่งพัฒนาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราอย่างสอดคล้องกัน โดยสามารถวิเคราะห์ได้ว่าสาระและเนื้อหา รายวิชาที่ใช้คือบทเพลง ความยาก – ยากของบทเพลงจะเป็นตัวกำหนด ปัจจัยในด้านสาระการเรียนรู้ยังส่งอิทธิพลต่อปัจจัยในด้านครูผู้สอนโดยตรงในด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งตัวแปรในด้านทักษะของผู้เรียนจะส่งอิทธิพลโดยตรงกับประเด็นในเรื่องการกำหนดสาระและเนื้อหา รายวิชา การวางแผนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงจะมีบทบาทในการเลือกบทเพลงที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เรียนที่แตกต่างกันออกไป โดยกล่าวได้ว่ากระบวนการของปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้จะอ้างอิงจากปัจจัยด้านผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยปัจจัยด้านสาระการเรียนรู้ประกอบไปด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 3 ประเด็น ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมาย ปรัชญา และวัตถุประสงค์ 2) สาระและเนื้อหา รายวิชา และ 3) การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน

1) จุดมุ่งหมาย ปรัชญา และวัตถุประสงค์ วงออร์เคสตราเยาวชนทั้ง 4 วงนั้น สามารถกล่าวได้ว่ามีวัตถุประสงค์ที่มีความสอดคล้องกันในเรื่องการพัฒนาทักษะปฏิบัติดนตรีในวงออร์เคสตรา แต่จะแตกต่างกันในเชิงของปรัชญา และกระบวนการตามแต่บริบทของวง และแต่ละวงนั้นมีแนวคิดวัตถุประสงค์ที่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะในแต่วงนั้นมีบริบทที่แตกต่างกันและมีวิธีการปรับแนวคิดและปรัชญาให้เหมาะสมกับวงของตนเอง โดยประเด็นสำคัญที่เป็นจุดร่วมคือมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางด้านดนตรีนั่นเอง

2) สาระและเนื้อหา รายวิชา สามารถมองได้ 3 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) สาระ จะเกี่ยวกับบทเพลงอันเป็นประเด็นหลักในการจัดการเรียนรู้ โดยบทเพลงที่ถูกคัดสรรนำมาฝึกอบรมในวงออร์เคสตราเยาวชนก็必将มีความแตกต่างกันออกไปตามความการพิจารณาและความเหมาะสมของแต่ละวง วงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะมีความหลากหลายของบทเพลงมาก ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้าและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมุ่งเน้นไปที่บทเพลงประเภทคลาสสิกเพียงอย่างเดียว และ 2) เนื้อหา รายวิชา วงดุริยางค์เยาวชนและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรจะเน้นในเนื้อหา ด้านการสร้างพื้นฐานด้านดนตรีก่อนนำไปสู่บทเพลง ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้าและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนาจะเริ่มเน้นที่บริบทที่เกี่ยวข้องของบทเพลงเช่น ระเบียบวินัยในการฝึกฝน การฟัง การบรรเลงร่วมกับนักดนตรีคนอื่น ๆ เป็นต้น 3) การคัดเลือกเนื้อหาสาระ วงดุริยางค์เยาวชนไทยและวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดด้าจะเหมือนกันในด้านการมีวาทยากรเป็นหลักในการตัดสินใจเลือกบทเพลง แต่ค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรบทบาท

สำคัญจะอยู่ที่ผู้จัดการโครงการ มีความคล้ายคลึงกับวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนาที่กลุ่มคณะผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการกำหนดบทเพลงสำหรับการแสดงคอนเสิร์ต แต่จะแตกต่างกันที่วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนาในส่วนของวาทายากรจะไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากนัก ทั้งนี้กลวิธีที่ได้มาซึ่งบทเพลงจะมีความคล้ายกัน

3) การวางแผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน กล่าวในเรื่องของระยะเวลาเป็นสำคัญ ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมรวมวงจนกระทั่งถึงกำหนดการแสดงนั้นแต่ละวงจะมีความแตกต่างกันออกไป วงดุริยางค์เยาวชนไทยจะใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมประมาณ 8 - 10 ครั้งในการฝึกซ้อมก่อนแสดงและอาจมีกำหนดการฝึกซ้อมเพิ่มเติมในช่วงใกล้การแสดง วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมรวมกับการนัดซ้อมเพิ่มเติมรวมประมาณ 5 - 8 ครั้ง วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนาใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อม 4 ครั้ง และค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรใช้ระยะเวลาการฝึกซ้อมประมาณ 2 อาทิตย์

4. ปัจจัยด้านบริบททางการศึกษา

ประเด็นต่าง ๆ ด้านบริบททางการศึกษาเหล่านี้ล้วนมีบริบทสำคัญที่แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้หากพิจารณาในประเด็นเหล่านี้จะพบว่า ประเด็นด้านงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญมากในการขับเคลื่อนกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเมื่อจัดกิจกรรมใด ๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในด้านงบประมาณเป็นหลัก ซึ่งปัจจัยด้านบริบททางการศึกษาประกอบด้วยประเด็นที่เกี่ยวข้อง 4 ประเด็น ได้แก่ 1) กระบวนการบริหาร 2) งบประมาณและค่าใช้จ่าย 3) สภาพแวดล้อมและสถานที่ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1) กระบวนการบริหาร พบว่าแต่ละวงจะมีบริบทในการดำเนินการบริหารที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าแตกต่างกันทั้งในด้านลักษณะของวง และวัตถุประสงค์ของวง ซึ่งจุดร่วมของหน้าที่ฝ่ายบริหารที่มีความสอดคล้องกันทั้ง 4 วง จะประกอบด้วย ผู้อำนวยการด้านดนตรี ผู้จัดการวง วาทายากร ครูผู้ฝึกอบรม ซึ่งในแต่ละวงนั้นตำแหน่งหน้าที่ก็จะมีบทบาทและหน้าที่การรับผิดชอบที่แตกต่างกันออกไป

2) งบประมาณและค่าใช้จ่าย พบว่าการจัดสรรงบประมาณนั้นมีความแตกต่างกันตามกลไกด้านการบริหารและค่าใช้จ่ายของแต่ละวง ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าน่าจะใช้งบประมาณต่อปีมากที่สุดจากค่าเดินทางต่างประเทศ รองลงมาเป็นวงดุริยางค์เยาวชนไทย ส่วนวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันกลายาณิวัฒนาและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรมีจำนวนงบประมาณต่อปีอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด ซึ่งสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าในแต่ละวงนั้นหากได้รับการจัดสรรงบประมาณที่มากขึ้นสามารถสร้างสรรค์กิจกรรมที่ตอบสนองจุดประสงค์ของวงและมุ่งสู่การเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้มากขึ้น กล่าวได้ว่าประเด็นด้านงบประมาณเป็นปัจจัยสำคัญมากในการขับเคลื่อนกิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นเมื่อจัดกิจกรรมใด ๆ ก็ตามจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในด้านงบประมาณเป็นหลัก ทั้งนี้จะพบว่าปัจจัยในด้านงบประมาณจะอยู่ภายใต้เงื่อนไข

การจัดสรรงบประมาณของการบริหารกิจกรรม ซึ่งเป็นประเด็นของกระบวนการบริหาร ซึ่งกล่าวได้ว่า กิจกรรมวงออร์เคสตราเยาวชนนั้นดำเนินกิจกรรมได้ภายใต้การบริหารจัดการที่จะมีงบประมาณเป็นเงื่อนไขในการขับเคลื่อนที่สำคัญ ซึ่งงบประมาณยังเป็นสิ่งที่กำหนดคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมอย่างเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมวงออร์เคสตรานั้นจะต้องดำเนินไปควบคู่กับการจัดสรรงบประมาณ

3) สภาพแวดล้อมและสถานที่ พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละวง ซึ่งโดยรวมมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่ามีความเหมาะสม ซึ่งสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าประเด็นในเรื่องการเดินทางจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในเรื่องของสถานที่จากการพิจารณาจัดตารางการฝึกซ้อมรวมวงเพิ่มเติมในช่วงวันธรรมดา เนื่องด้วยสาเหตุของสภาพการจราจรในกรุงเทพมหานครค่อนข้างเป็นปัญหาหลักทำให้การกำหนดเวลาฝึกซ้อมช่วงวันธรรมดาต้องคำนึงถึงเรื่องระยะเวลาการเดินทางของเยาวชนดนตรีเพิ่มเติม ซึ่งในประเด็นของสถานที่แสดงนั้นเป็นที่น่าสนใจ สามารถตั้งข้อสังเกตได้จากข้อมูลทางด้านสถานที่การแสดงว่าจากขนาดความจุของหอแสดงเป็นหนึ่งในเป้าหมายของจำนวนผู้ฟังที่คาดหวังของแต่ละวง

4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สามารถมองได้ 2 ประเด็นย่อย ได้แก่ 1) การประเมินผลจากการฝึกซ้อม วงดุริยางค์เยาวชนไทยและค่ายดนตรีฤดูร้อนศิลปากรนั้นใช้กลวิธีการประเมินหลังการฝึกซ้อม ในขณะที่วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอตต้าและวงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลายาณิวัฒนาใช้วิธีการประเมินตลอดเวลา ซึ่งในท่วงมิจุดร่วมกัน คือ การใช้วิธีการประเมินด้วยการสังเกตเป็นหลัก ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าในความเป็นจริงแล้วการประเมินในด้านการซ้อมนั้นเป็นการประเมินตลอดเวลาอย่างไม่เป็นทางการเพราะการฝึกซ้อมรวมวงจะเป็นจะมีการปรับตลอดเวลาจากวาทายากรทั้งนี้จะส่งผลต่อกระบวนการวางแผนการฝึกซ้อมในครั้งต่อไป 2) การประเมินผลจากการแสดง พบว่าวงออร์เคสตราเยาวชนทุกวงมีความสอดคล้องกันในการประเมินการแสดงจากการสังเกตเป็นหลักเช่นกัน โดยการแสดงถือเป็นบทสรุปของกระบวนการฝึกซ้อมในตลอดระยะเวลาที่เตรียมตัว ซึ่งแต่ละวงจะมีเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ในบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าการแสดงของวงออร์เคสตราเยาวชนถือเป็นตัวบ่งชี้ถึงการประสบความสำเร็จจากกระบวนการทางการเรียนการสอนที่ผ่านมา

ดังนั้น การสรุปผลการวิจัยด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ของการจัดการเรียนการสอนในวงออร์เคสตราเยาวชนที่แตกต่างกันออกไป จากการศึกษาพบเงื่อนไข ข้อจำกัดและตัวแปรแทรกซ้อนในวงออร์เคสตราเยาวชนจำนวนมากทั้งในด้านของการบริหารกิจกรรมที่มีความแตกต่างกัน การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ที่มีความแตกต่างกัน พื้นฐานของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน กระบวนการเรียนการสอนที่มีข้อจำกัดในด้านระยะเวลา จากสิ่งเหล่านี้ล้วนส่งอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมออร์เคสตราเยาวชนที่มีบริบทสำคัญแตกต่าง มีข้อจำกัดในการปรับใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละวง แต่ทั้งนี้ประเด็น

สำคัญที่ทำให้วงออร์เคสตราเยาวชนประสบความสำเร็จอย่างหนึ่งนั้น คือ การจัดการเรียนการสอนผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยสามารถกล่าวถึงความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมออร์เคสตราเยาวชนจากทุกวงได้จากการสร้างเยาวชนดนตรีที่มีความรู้ความสามารถตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละวงที่กำหนดไว้ ซึ่งความสำเร็จของแต่ละวงจะมีความแตกต่างกันไปตามจุดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาผู้เรียน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ได้พบข้อจำกัดในด้านการสร้างแนวทางการพัฒนาเนื่องด้วยการบริหารกิจกรรมของวงออร์เคสตราเยาวชนในแต่ละวงนั้นมีบริบทที่แตกต่างกัน อีกทั้งข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลา เป้าหมาย จุดประสงค์ ตัวบุคลากรผู้เรียน รวมถึงบทเรียน ที่ไม่สามารถจะเข้าไปจัดกระทำได้ในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งในแต่ละวงก็มีพันธกิจในการดำเนินงานสู่เป้าหมายที่แตกต่างกันทั้งด้านบริบทและผลสัมฤทธิ์ การสร้างแนวทางในทางการปฏิบัติจึงเป็นตัวแปรที่ควบคุมได้อย่างลำบากในบริบทและสถานการณ์ที่แตกต่างของสังคม

ในด้านข้อจำกัดของกลุ่มตัวอย่าง ประการแรก คือ ระยะเวลาที่เก็บข้อมูลนั้นเป็นช่วงเวลาที่ไม่มีการฝึกซ้อมของบางวง ทำให้ไม่สามารถเข้าไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้อย่างครบถ้วน อย่างไรก็ตามการเก็บข้อมูลกับบุคคลใกล้เคียงที่มีประสบการณ์มากเพียงพอ นั้นกล่าวได้ว่ามีความสอดคล้องกันในสาระสำคัญและประเด็นที่ต้องการศึกษา ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลตามกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ นอกจากนี้ในประการที่สอง ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีจำกัด ทำให้ผู้วิจัยต้องใช้เวลาในการเก็บข้อมูลอย่างรวบรัด และมุ่งเน้นให้ครอบคลุมความครบถ้วนของประเด็นสำคัญในการศึกษา จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นข้อเสนอที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งอาจมีความน่าสนใจ อีกทั้งระยะเวลาที่จำกัดยังส่งผลกระทบต่อการศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มุ่งเน้นในปริมาณที่น้อย ซึ่งหากมีระยะเวลาในการเก็บข้อมูลได้อย่างครอบคลุมทั้งหมดในทุก ๆ ปัจจัยจะสามารถเห็นสภาพความเป็นจริงและสังเคราะห์ปัจจัยขึ้นมาได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น สำหรับการศึกษาต่อไปสามารถพิจารณาข้อจำกัดเหล่านี้เพื่อพัฒนาวิธีการวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้จากการศึกษาวิจัยปรากฏข้อค้นพบที่น่าสนใจหลายประการ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ผลการวิจัยในด้านข้อมูลประวัติความเป็นมาและพัฒนากิจการจะตั้งข้อสังเกตได้ว่า จุดประสงค์ที่วงออร์เคสตราเยาวชนนั้นมีจุดร่วมกันในด้านการมุ่งพัฒนาทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตรา แม้ว่าจะมีบริบทสำคัญที่แตกต่างกัน แต่จะมุ่งพัฒนามาในจุดตรงเดียวกันโดยมีผู้เรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด ดังนั้นกระบวนการดำเนินกิจกรรมของวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงจึงมีความแตกต่างและเหมาะสมตามสภาพของเป้าหมายพันธกิจและการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งการเข้าไปปรับเปลี่ยนในระบบการบริหารเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถจัดกระทำได้ ดังนั้นกล่าวได้ว่าจาก

สภาพการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราแต่ละวงนั้นได้จัดขึ้นไว้ให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ การทราบถึงระดับพื้นฐานความสามารถของผู้เรียนของวงออร์เคสตราเยาวชนเป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ถึงความสำเร็จของวงออร์เคสตราเยาวชน เพราะในการพัฒนาต่อยอดทักษะความสามารถทางด้านดนตรีจะต้องเริ่มจากประเมินทักษะเบื้องต้นของผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียนโดยที่ไม่ต้องเริ่มต้นจากพื้นฐาน ส่งผลให้การดำเนินงานพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่สอง ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยนั้น จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในประเด็นของการพัฒนางวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้ให้มุมมองและแนวคิดในการพัฒนาแตกต่างกัน โดยสามารถกล่าวได้เป็น 6 ประเด็นได้แก่

1) ทักษะทางด้านดนตรี ทักษะทางด้านดนตรีที่สำคัญส่งผลกระทบต่อให้ความสำคัญของคนในแวดวงดนตรีและสังคม เมื่อนักดนตรีเองเข้าใจว่าสังคมต้องการดนตรีในลักษณะใด ก็จะสามารถใช้ดนตรีสื่อกับผู้ฟังได้ทุกสถานที่ที่ตนนั้นนักดนตรีเองก็ต้องเปิดใจยอมรับและเข้าใจว่าดนตรีสามารถจะเข้าถึงทุกคนได้ แต่เราจะปฏิเสธถึงค่านิยมของคนในสังคมไม่ได้ ดังนั้นเมื่อเราใช้ดนตรีมาเปิดทัศนคติให้สังคมเข้าใจว่าดนตรีคลาสสิกไม่ใช่ของสูงค่าซึ่งในขณะเดียวกันดนตรีคลาสสิกก็ไม่ใช่วัฒนธรรมของชาติโดยตรง แต่เราก็ต้องยอมรับ เรียนรู้และใช้เวลากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะเกิดขึ้น

2) การสนับสนุนจากภาครัฐและสังคม จากสภาพสังคมปัจจุบันไม่ค่อยเอื้อประโยชน์ให้ประกอบอาชีพทางด้านดนตรีมากนัก จะพบว่าไม่มีการสนับสนุนด้านดนตรีจริง ๆ จากรัฐบาลเท่าที่ควร ซึ่งต่างกับลักษณะของการสนับสนุนทางด้านกีฬา ดังนั้นเมื่อการสนับสนุนน้อยจะส่งผลมาในด้านของงบประมาณที่ค่อนข้างมีจำกัด ทำให้การสร้างการเรียนการสอนดนตรีหรือสังคมดนตรีที่ดีเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้นหากได้รับการสนับสนุนจากรัฐที่เพียงพอ และสังคมช่วยกันผลักดันให้เกิดการเรียนรู้อาสาสมัครร่วมกันมากขึ้น การพัฒนาดนตรีจะสามารถเกิดขึ้นได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ

3) ทักษะพื้นฐานทางดนตรี การสร้างทักษะพื้นฐานทางด้านดนตรีที่ดีนั้นถือเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาเยาวชนดนตรีที่มีคุณภาพ ในเรื่องของความเป็นนักดนตรีอาชีพที่ดีและมีความเป็นดนตรีการ โดยสามารถสังเคราะห์ได้ 3 ลักษณะ สำคัญ ได้แก่ ด้านจิตพิสัย รู้และเข้าใจในสิ่งที่ต้องทำ และปฏิบัติ ในมุมมองของนักดนตรีก็คือการตรงต่อเวลา รู้จักการเตรียมตัว วางแผน ความรับผิดชอบ ด้านบุคลิกพิสัย ได้แก่สิ่งที่ควรรู้ เช่น ความรู้ด้านดนตรีคลาสสิก ความรู้ด้านประวัติศาสตร์ดนตรี ทฤษฎีดนตรี การเตรียมตัวสำหรับเล่นคอนเสิร์ต กระบวนการฝึกซ้อม และด้านทักษะพิสัย กล่าวคือเป็นสิ่งที่ต้องรู้ ในที่นี้กล่าวได้ว่าเป็นเทคนิคเฉพาะ และกลไกการทำงานของเครื่องดนตรีแต่ละเครื่อง

4) ฐานผู้ฟัง ในการทำให้วงการดนตรีพัฒนาเราจำเป็นต้องสร้างฐานผู้ฟังด้วย ปัจจุบันประเทศไทยเน้นผลิตนักดนตรีมากขึ้น แต่ขาดคนที่กำลังซื้อมาสนับสนุน ซึ่งการ

สร้างฐานผู้ฟังที่ดีจะต้องเริ่มจากความรู้และความเข้าใจในดนตรีพื้นฐานซึ่งจะสอดคล้องกับการสร้างทัศนคติทางดนตรีที่ดี ให้สังคมยอมรับว่าการฟังดนตรีคลาสสิกมิใช่เป็นเรื่องไกลตัว แต่ดนตรีสามารถเข้ามามีชีวิตชีวาได้อย่างมีนัยสำคัญ

5) การให้ความสำคัญกับวิชาดนตรีพื้นฐาน จากการวางรากฐานที่สำคัญทางด้านดนตรีนั้นจำเป็นต้องปลูกฝังความคิดทางด้านทัศนคติทางดนตรีที่ดีไปพร้อม ๆ กัน ในสังคมดนตรีเองก็มีหลากหลายมิติ การสร้างรากฐานสำคัญนั้นจะสามารถต่อยอดองค์ความรู้ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ ในมุมมองของตัวนักดนตรีก็จะสามารถรู้และเข้าใจศาสตร์และศิลป์เชิงลึก และพัฒนาตนเองต่อไปในระดับสูงได้ ในมุมมองของบุคคลในสังคมก็จะสามารถรับรู้และเปิดใจในการฟังดนตรี และให้ความสนับสนุนดนตรีทุกประเภท ไม่เกิดทัศนคติด้านลบ และมองว่าดนตรีไม่ใช่สิ่งที่ไกลตัว

6) เวลา ในเรื่องของเวลา การพัฒนาสิ่งใหม่ เช่นเยาวชนดนตรีที่เข้ามาฝึกอบรมในวงออร์เคสตราเยาวชน นั้นเป็นทั้งการปลูกฝังทัศนคติที่ดี การพัฒนาทักษะดนตรี และการสร้างความตระหนักรู้ต่อสังคม เป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาในการเปลี่ยนแปลง เยาวชนดนตรีจะต้องทราบว่าดนตรีควรจะอยู่ในบริบทแบบใดในเวลาใด มีความแตกต่าง หรือความเฉพาะแบบใด เมื่อตัวเขาได้รับทราบเขาก็จะสามารถเข้าใจผู้อื่นได้ ดังนั้นการพัฒนาจะเป็นสิ่งที่ต้องใช้เวลาค่อย ๆ เรียนรู้ไปเรื่อย ๆ ค่อยสังเกต ประเมิน และปรับปรุงพัฒนาเรื่อย ๆ เพราะในขณะที่ดนตรีกับเยาวชนรุ่นใหม่กำลังโตขึ้น เราก็คงทราบได้ว่าประเด็นด้านดนตรียังมีอีกหลากหลายมิติที่เกิดขึ้นต่อดนตรีต่อตัวเยาวชนเอง ต่อตัวผู้ฟัง และต่อสังคม

จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างในประเด็นของการพัฒนาวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นในช่วงต้นพบว่าทั้งหกประเด็นที่พบนั้นเป็นส่วนหนึ่งของปัจจัยที่ศึกษาเพียงแต่เป็นบริบทที่กว้างขึ้นมากกว่าในเฉพาะวงออร์เคสตราเยาวชน ทั้งนี้สามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่า ส่วนหนึ่งนอกจากการพัฒนาในด้านองค์ประกอบทางการเรียนการสอนแล้ว ในด้านสังคมก็มีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาต่อไปทางด้านวงออร์เคสตราเยาวชนอีกด้วย

ประเด็นที่สาม จากการศึกษาวงดุริยางค์เยาวชนทั้ง 4 วง สามารถตั้งข้อสังเกตในด้านจุดเด่นของแต่ละวงจากปัจจัยทั้งสี่ด้านที่ศึกษาได้ดังนี้

1) วงดุริยางค์เยาวชนไทยในด้านของครูผู้ฝึกอบรมนั้น วงดุริยางค์เยาวชนไทยมีครูจำนวนมาก และมีครูครบทุกเครื่องมือสัมพันธ์กับจำนวนของผู้เรียน ซึ่งพบว่าผู้เรียนส่วนมากอยู่ในระดับมัธยมศึกษาและต้องการเรียนรู้ทางด้านทักษะรายเครื่องมือเพิ่มเติม ประเด็นนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็นจุดเด่นของวงเยาวชนไทยที่มีครูที่เหมาะสมกับจำนวนของผู้เรียนการที่ผู้เรียนมีจำนวนมากนั้นเป็นการเปิดโอกาสให้เยาวชนดนตรีมีโอกาสในการฝึกฝนทักษะการบรรเลงในวงออร์เคสตราเยาวชน ซึ่งพบว่าการเรียนการสอนของครูผู้ฝึกอบรมนั้นจะมีความต่อเนื่อง สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเป็นมุ่งการพัฒนาผู้เรียนในระยะยาว ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีศักยภาพในด้านทักษะดนตรีที่เหมาะสมพร้อมที่จะพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นต่อไปได้ สิ่งที่เป็นข้อจำกัดของวงอาจตั้งข้อสังเกตได้จากในด้านของทักษะผู้เรียนที่มีความหลากหลาย การจัดการเรียนการสอนจึง

ไม่สามารถจัดให้เหมาะสมได้กับผู้เรียนในทุกระดับ จึงมุ่งเน้นที่ระดับพื้นฐานของการบรรเลงในวงออร์เคสตราเป็นหลัก ซึ่งเยาวชนดนตรีที่ได้รับการฝึกฝนทักษะในระดับหนึ่งแล้วจะได้ทบทวนทักษะการบรรเลงพื้นฐานและมุ่งต่อยอดได้ต่อไปในอนาคต

2) วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า จุดเด่นของวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า คือ ผู้เรียนที่มีทักษะความสามารถในระดับที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยรวมอยู่ในระดับที่ค่อนข้างดี ทั้งนี้สามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่าวงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้าได้ผู้เรียนที่มีทักษะความสามารถจากประเด็นด้านชื่อเสียงความสามารถของครูผู้สอนนั้นคือวาทยากรและกิจกรรมที่มีความน่าสนใจนั้นคือการเดินทางไปแสดงคอนเสิร์ตที่ต่างประเทศ ทั้งนี้วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้ามีข้อจำกัดในด้านของครูผู้สอน แม้ว่าจะไม่มีครูผู้ฝึกอบรมในระยะช่วงซ่อมปกติ แต่สามารถดึงดูดเยาวชนดนตรีที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นสมาชิกของวงจากชื่อเสียงของวาทยากรและกิจกรรมการแสดงดนตรีที่ต่างประเทศ

3) วงดุริยางค์เยาวชนสถาบันดนตรีกลาณวิวัฒนา มีการบริหารจัดการที่มีการวางแผนเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบและมีบทเพลงสำหรับการบรรเลงที่ค่อนข้างหลากหลายและน่าสนใจ จุดเด่นของวงที่สำคัญคือ มีวาทยากรจากต่างประเทศเข้ามาทำการฝึกอบรมเยาวชนดนตรี สิ่งเหล่านี้เป็นจุดเด่นที่ดึงดูดให้เยาวชนดนตรีที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกของวงได้ แต่ทั้งนี้ทางวงมีข้อจำกัดในเรื่องของระยะเวลาการฝึกซ้อมในการแสดงคอนเสิร์ตแต่ละครั้งมีเวลาค่อนข้างน้อย สามารถตั้งข้อสังเกตได้จากวงที่มีวาทยากรต่างประเทศเข้ามาทำการฝึกอบรมส่งผลให้ระยะเวลาของการฝึกซ้อมมีจำกัด อีกทั้งข้อจำกัดของเวลาอาจส่งผลให้ครูผู้ฝึกอบรมไม่สามารถเข้าถึงรายละเอียดเชิงลึกของบทเรียนว่าได้มากนัก ในทางกลับกันในประเด็นเรื่องของเวลาเป็นการมุ่งเสริมแรงในด้านความรับผิดชอบส่วนตัวของผู้เรียน และเป็นการทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนการสอนที่มีระยะเวลาจำกัด

4) วงดุริยางค์เยาวชนค่ายดนตรีดุริยธรรมากร พบว่าจุดเด่นของค่ายนั้นคือการที่มีการบริหารที่วางแผนไว้อย่างระบบ มีวาทยากรและบทเพลงที่น่าสนใจดึงดูดให้เยาวชนดนตรีมาสมัครเข้าร่วมค่ายฝึกอบรมดนตรี แต่ทั้งนี้อาจตั้งข้อสังเกตได้ว่าด้วยข้อจำกัดของจำนวนผู้เรียนที่สนใจนั้นอาจส่งผลถึงการวางแผนการดำเนินการเรียนการสอน เพราะมีเรื่องค่าใช้จ่ายแรกเข้าเป็นตัวตัดสินใจอีกประการหนึ่งของเยาวชนดนตรีที่สนใจ

จากการอภิปรายถึงจุดเด่นของวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงนั้นสามารถสรุปได้ว่าวงออร์เคสตราเยาวชนแต่ละวงนั้นมีจุดเด่นและข้อจำกัดที่มีความแตกต่างกันออกไปตามจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละวง ซึ่งแต่ละวงจะมีวิธีการรับมือกับปัญหาและข้อจำกัดที่เกิดขึ้นด้วยวิธีที่แตกต่างกันออกไป

ประเด็นที่สี่ จากการศึกษาวิจัยของประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มมุ่งเน้นที่การศึกษาวงโยธวาทิตเป็นสำคัญ ในบริบทของการศึกษาในประเทศไทยรูปแบบการดำเนินกิจกรรมวง

ออร์เคสตราส่วนมากจะเกิดขึ้นในลักษณะการศึกษานอกระบบโรงเรียน ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมวงออร์เคสตรานั้นสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่าไม่ค่อยมีบทบาทสำคัญในระบบโรงเรียนมากนักเนื่องจากข้อจำกัดทางด้านกิจกรรมที่ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากในการฝึกซ้อม ข้อจำกัดในด้านเครื่องดนตรีจำนวนมาก ข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากรครูผู้ฝึกอบรมรายเครื่องดนตรีซึ่งมีจำนวนมาก ข้อจำกัดในด้านการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ส่งผลให้กระบวนการเรียนการสอนของประเทศไทยในปัจจุบันไม่ได้มุ่งเน้นในการจัดกิจกรรมออร์เคสตรา ซึ่งสังเกตได้ว่าวงออร์เคสตราเยาวชนในระบบโรงเรียนซึ่งเป็นหนึ่งในประเภทของวงออร์เคสตราเยาวชน (Channing, 2003) มิได้ทำการศึกษาดูเพราะยังไม่พบผลงานของวงออร์เคสตราเยาวชนในระบบโรงเรียนที่แสดงถึงความสำเร็จทางด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งหากพิจารณาในบริบทของการศึกษาในประเทศไทยพบว่า การจัดกิจกรรมดนตรีที่ถือว่าประสบความสำเร็จในระดับโรงเรียนมากที่สุดคือระบบวงโยธวาทิต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผลการวิจัยสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ในการศึกษา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษาวิจัยอาจมิได้ครอบคลุมสภาพการจัดการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นได้ทั้งหมด ในการนำผลวิจัยไปใช้จึงควรพิจารณาแนวทางจากบริบทสังคมที่เหมาะสม เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนการสอนทางด้านดนตรีต่อไป

2) ผู้วิจัยสังเคราะห์ประเด็นในด้านปัจจัยการพัฒนาการเรียนการสอนตามข้อเท็จจริงที่ได้รับจากการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดยผู้ที่จะนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนควรพิจารณาบริบททางการเรียนการสอนที่มีความแตกต่างร่วมด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1) การวิจัยในครั้งนี้จำกัดขอบเขตการศึกษาในมุมมองเฉพาะวงที่ประสบความสำเร็จในมีชื่อเสียงและเป็นที่นิยมในประเทศไทย และการศึกษาแต่ในเฉพาะเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร มิได้ครอบคลุมทุกประเภทวงดนตรี ดังนั้นการวิจัยสามารถต่อยอดการศึกษาเพื่อให้เห็นลักษณะของสภาพวงดนตรีปัจจุบันในประเทศไทย เพื่อศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

2) จากผลการศึกษาวิจัยสามารถศึกษาในรายละเอียดเชิงลึกของในแต่ละบริบทเพิ่มเติมถึงข้อจำกัดปัญหา และอุปสรรค ซึ่งมีความน่าสนใจในการศึกษาค้นคว้าถึงการแก้ไขปรับปรุงเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งในบางประเด็นงานวิจัยนี้มีขอบเขตในการศึกษาที่ไม่ครอบคลุมรายละเอียดเชิงลึกของประเด็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรศึกษาวิจัยเพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาวงออร์เคสตราเยาวชนในประเทศไทยให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัญจिता โกมลพันธุ์. (23 เมษายน 2558). สัมภาษณ์.
Kanthita Komolphan. Interview. (23 April 2015).
กัลยาณี พงศธร. (18 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
Kalaya Phongsathorn. Interview. (18 June 2015).
กลั่นผกา ทับทิมธงไชย. (2558.) การบริหารจัดการวงซิมโฟนีออร์เคสตราในประเทศไทยและประเทศสิงคโปร์. วารสารสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ. ปีที่ 16 (ฉบับที่ 2).
Klinpaka Tubtimongchai. (2015). Symphony orchestras management in Thailand and Singapore. Institute of Culture and Arts Journal. Volume 16 (2)
กรมส่งเสริมวัฒนธรรม. (2558). คอนเสิร์ตเฉลิมพระเกียรติ “กัลยาณีพัฒนาการวาลย์” ครั้งที่ 8: กระทรวงวัฒนธรรม.
Department of Culture Promotion. (2015). Concert Princess Galyani Vadhana Karavalai 8: Ministry of Culture.
คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2557). โครงการ “เรียนดนตรีวิธีศิลปากร” ประจำปีการศึกษา 2557: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
Faculty of Music Silpakorn University. (2015). **Silpakorn Summer Music School 2015**: Silpakorn University.
คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (2558). SSMS Orchestra: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
Faculty of Music Silpakorn University. (2016). SSMS Orchestra: Silpakorn University.
ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). ดนตรีศึกษา: หลักการและสาระสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 9 ed.). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
Narut Sthachit. (2012). Music Education: Principles and essence. (9th Edition). Bangkok: Chulalongkorn University.
ชนุชา โตประทีป. (23 เมษายน 2558). สัมภาษณ์.
Chanucha Toprateep. Interview. (23 April 2015).
ชัยมงคล วิริยะสัจจาภรณ์. (23 เมษายน 2558). สัมภาษณ์.
Chaimongkol Wiriysatjaporn. Interview. (23 April 2015).
ดาร์ห์ บรรณวิทยกิจ. (3 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
Damrih Banawitayakit. Interview. (3 June 2015).
ทิศนา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
Thitsana Khemmanee. (2012). Science teaching: Knowledge of processes management for effective learning. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
ทฤษฎี ณ พัทลุง. (27 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.

- Trisdee na Patalung. Interview. (27 May 2015).
ทัศน นาควัชร. (26 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- Tasana Nagavajara. Interview. (26 May 2015).
ธนวัฒน์ ไงสว่าง. (25 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- Thanawat Ngosawang. Interview. (25 May 2015).
ธนาการ ธีรสุนทรวัฒน์. (16 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- Tanakan Theerasuntornvat. Interview. (16 May 2015).
มังกร จินดาวัฒน์. (2546). การศึกษาการจัดวงโยธวาทิตของ
โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตมูลนิธิคณะ
เซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาดนตรี บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Mangkorn Chindawat. (2003). A study of school's
marching band in a campus of St. Gabriel
Foundation of Thailand. Master's thesis
Department of Music Mahidol University.
ประพันธ์พงศ์ มณีวงศ์. (31 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- Prapanpong Maneewong. Interview. (31 May 2015).
พงศธร สุรภาพ. (18 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
- Pongsathorn Surapab. Interview. (18 June 2015).
พิชัตร์ ธนสมบัติไพศาล. (12 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- Pichawat Thanasombatpaisarn. Interview. (12 May 2015).
ภัทราวุธ พันธุ์พุทธพงษ์. (25 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- Patrawut Punputhaphong. Interview. (25 May 2015).
มูลนิธิมหาอุปราชกรุงเทพ. (2556). ชัยชนะกรุง
เวียนนา (พิมพ์ครั้งที่ 1 ed.). กรุงเทพมหานคร: แคน
นา กราฟฟิค.
- Bangkok Opera. (2013). Victory of Vienna (1st edition).
Bangkok: Canna Graphic.
- มูลนิธิมหาอุปราชกรุงเทพ. (2558). Trisdee conducts Bee
thoven and Mendelssohn: วงดุริยางค์เยาวชน
สยามซินโฟนีเอดต้า.
- Bangkok Opera. (2015). Trisdee conducts Beethoven and
Mendelssohn: Siam Sinfonietta
- มูลนิธิมหาอุปราชกรุงเทพ. (2558). โครงการยุทธศาสตร์
วัฒนธรรม: วงดุริยางค์เยาวชนสยามซินโฟนีเอดต้า.
- Bangkok Opera. (2015). Cultural Ambassadors: Siam
Sinfonietta.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์
อักษร A - L ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.
- Royal Institute. (2008). Dictionary of Education letter A-L
by Royal Institute: Bangkok Royal Institute.
ศิริอนันต์ ใจเชื้อ. (22 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
- Siranan Jaisue. Interview. (22 June 2015).
ศุภพร สุวรรณภักดี. (14 พฤษภาคม 2558). สัมภาษณ์.
- Suppabhorn Suwanpakdee. Interview. (14 May 2015).
สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา. (2558). In Memory of HRH
Princess Galyani Vadhana: สถาบันดนตรี
กัลยาณีวัฒนา.
- Princess Galyani Vadhana Institute of Music. (2015). In
Memory of HRH Princess Galyani Vadhana:
Princess Galyani Vadhana Institute of Music.
สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2551). คู่มือนัก
ดนตรีวงดุริยางค์เยาวชนไทยในพระอุปถัมภ์:
กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.
- Office of the National Culture Commission. (2008). Guide
of Thai youth orchestra musicians under the
Royal Patronage: Department of Culture
Promotion.
- สิทธิ สิริการุณย์. (2545). การบริหารกิจกรรมนักเรียนด้าน
การจัดการวงโยธวาทิต: กรณีศึกษาโรงเรียนวัด
สุทธิวรารามและโรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- Sitthi Sitthikaroon. (2002). Student's marching band
management: A Case Study Wat Suthiwararam
School and Mont Fort College. Master's Thesis.
Department of Educational Administration
Chulalongkorn University.
- สุพจน์ เจณะสมบัติ. (2542). การศึกษาการบริหารกิจกรรม
นักเรียนด้านการจัดการวงโยธวาทิตของโรงเรียน
มัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศแห่งประเทศไทย
ระหว่างปี พ.ศ. 2539 - 2542. วิทยานิพนธ์ปริญญ
ามหาบัณฑิต, ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Supot Chennasombat. (1999). A study on activity of
students of high school marching band
management that won the championship during
1996-1999. Master's Thesis. Department of
Educational Administration Chulalongkorn
University.
- สมเถา สุจริตกุล. (4 มิถุนายน 2558). สัมภาษณ์.
- Somtow Sucharitkul. Interview. (4 June 2015).
- Barnum, Walter. (1961). Music for the Talented: A program
in Action. Music Educators Journal, 47(5).
- Bronfenbrenner, Urie. (1977). Toward an Experimental
Ecology of Human Development. American
Psychologist, 32, 513 - 531.
- Carter, T., & Levi, E. (2003). The History of the Orchestra.
In Colin Lawson (Ed.), The Cambridge
Companion to the Orchestra (pp. 1 - 21).
Cambridge: Cambridge University Press.
- Channing, Simon. (2003). Training the Orchestral
Musician. In Colin Lawson (Ed.), The Cambridge
Companion to the Orchestra (pp. 180 - 193).
Cambridge: Cambridge University Press.
- Gillespie, R., & Hamann, D. L. (1998). The Status of
Orchestra Programs in the Public School.
Journal of Research in Music Education, 46(1),
75 - 86.
- Goodman, A. H. (1962). The Symphony Orchestra in
Higher Education. Journal of Research in Music

Education, 10(2), 143 - 150.

Kemp, J. E. (1985). *Instructional Design: A Plan for Unit and Course Development* (2nd ed.). California: Fearon - Pittman Publishers, Inc.

Knechtel, C. R. (1954). The National Youth Orchestra of Wales. *Music Educators Journal*, 40(4), 54+56.

Smith, P. L., & Ragan, T. J. (1999). *Instructional Design* (2nd ed.). New Jersey: Prentice Hall Inc.

Steiner, Elizabeth. (1988). *Methodology of Theory Building*. Sydney: Educology Research Associates.

Tertis, Lionel (1943). Training for Virtuosity. *The Musical Times*, 84(1206), 235 - 236.

Thompson, A. G. (1947). Band and Orchestra in a Small High School: One Program or Two? *Music Educators Journal*, 33(5), 54 - 55.